

innoveren & innovatiegericht inkopen

Verander je perspectief. Vernieuw je inzicht.

Voor een rechtvaardiger en veiliger Nederland.

Stappenplan Van idee tot innovatiegerichte inkoop

Wow, jij hebt een goed idee! Zelfs méér dan een leuk idee. Het is een innovatie in de dop, die je verder wil brengen. Hiermee wil jij een verschil gaan maken in de praktijk. Je hebt nieuwe tools, producten of diensten nodig, wil de ontwikkeling ervan stimuleren en die producten en diensten eventueel inkopen. Deze publicatie helpt je daarbij. Met een inspirerend stappenplan, een concrete procesflow en een verzameling tools die jou kan helpen je idee verder te brengen.

FASE 1 Intern

STAP 1 Start, verken en verdiep je vraag

Organiseer als start een technologiecafé. Daarbij pitch je je vraagstuk en vraag je relevante kennisinstellingen, bedrijven en overheden hierop te reflecteren. Over welke kennis beschikken de kennisinstellingen al en/of welke kennisopbouw is er nog nodig? Met welke nieuwe of opkomende technologieën ontwikkelen bedrijven innovatieve producten, diensten en/of toepassingen die een antwoord kunnen zijn voor je vraagstuk en heb je de Technologiescan van JenV al eens naast je vraagstuk geleegd? Organiseer kort na het technologiecafé een brainstorm waarbij je methodieken (bv. Ynnovate of Lego Serious Play) inzet, die je helpen de vraag achter de vraag in beeld te krijgen. Vraag je in deze

fase af of je in je innovatietraject ondersteuning wil van een zgn. triple helix facilitator. Triple helix facilitators hebben verstand van publiek-private samenwerking, weten hoe je buiten naar binnen haalt en hoe je kennisinstellingen en bedrijven betreft bij vraagstukken van de overheid. Overweeg om voorafgaande aan het Technologiecafé een sparsessie te houden met het Innovatieteam en het Inkoopuitvoeringscentrum (IUC).

STAP 2 Formuleer je vraagstuk en scherp het aan

A problem well-stated, is a problem half-solved. Het vraagbeschrijvingsformat van het Innovatieteam kun je gebruiken om de opbrengsten van de brainstorm gestructureerd te beschrijven. Je werkt de beschrijving van je vraagstuk verder uit en scherp het verder aan. Je vraagt daarvoor deskundigen om advies en houdt rekening met politieke gevoeligheden.

Je onderzoekt of buitenlandse overheden je vraagstuk eventueel al hebben opgepakt. Bijvoorbeeld via de innovatieliasions van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland op de ambassades. Maak een inschatting of de nieuwe technologie, het nieuwe proces, of sociale innovatie die jij voor ogen hebt, ook interessant is voor andere onderdelen binnen en buiten JenV. Je weet dan of jouw vraag breder leeft binnen de overheid en kun je gezamenlijk optrekken en een (interdepartementaal) overheidsconsortium formeren. Alleen ga je sneller, maar samen kom je verder. En samenwerking met andere overheidsorganisaties met een vergelijkbaar vraagstuk levert later immers ook mogelijk schaalvoordeel op bij de inkoop.

STAP 3 Organiseer een technische dialoog

Praat samen met experts van de relevante kennisinstellingen in een zogeheten technische dialoog verder over je vraagstukbeschrijving. Deze experts hebben vooraf naar je vraagstukbeschrijving gekeken en hier schriftelijk feedback op geleverd. Zij bekijken bijvoorbeeld hoe jouw vraagstukbeschrijving zich verhoudt tot de laatste stand van de techniek, denken mee over specificaties en alternatieven. Het Innovatieteam kan met je meedenken over de opzet en organisatie van deze technische dialoog.

STAP 4 Bepaal hoe je bedrijven uit wil dagen

Bepaal van te voren hoe je bedrijven uit wil dagen om oplossingen te bedenken voor jouw vraagstuk. Dit noemen we ook wel 'marktstrategie'. Bepaal samen met het Inkoopuitvoeringscentrum welke marktstrategie het beste past bij jouw vraagstuk.

FASE 2 Extern

STAP 5 Consulteer de markt

In een marktconsultatie wissel je met geselecteerde bedrijven vrijblijvend en oriënterend van gedachten. Aan de hand van je vraagstukbeschrijving verken je gezamenlijk welke innovatieve producten en diensten die zij voor jouw vraagstuk kunnen ontwikkelen, of bestaande producten en diensten kunnen aanpassen en geschikt maken. Je weet na de marktconsultatie beter welke mogelijkheden bedrijven op welke termijn tegen (globaal) welke kosten kunnen bieden om het vraagstuk aan te pakken. Je krijgt hulp van het Inkoopuitvoeringscentrum bij de opzet en organisatie van de marktconsultatie.

STAP 6 Koop je innovatie in of ontwikkel een prototype

Je scherpt het vraagstuk verder aan met de inzichten die je gekregen hebt uit de marktconsultatie. Je weet nu ook of er al een product of dienst in de markt is die (met eventuele kleine aanpassingen) voorziet in jouw vraagstuk. Als dit het geval is, volg een aanbestedings-traject. Als er nog geen passende oplossing bestaat, ga je onderzoeken of er een prototype bestaat. Als het prototype er wel is, breng je het prototype verder. Als het er niet is, kun je een prototype laten ontwikkelen.

STAP 7 Hoera!

Aan het einde van de rit heb je voor jou vraagstuk een innovatief product of dienst ingekocht. Deel je succes met je collega's, leden van het overheidsconsortium en registreer je lessons learnt voor de volgende keer.

Inspiratie Een greep uit de mogelijkheden

Horizon 2020/9^e Kaderprogramma Horizon Europe

Horizon 2020 is het grootste subsidieprogramma ter wereld voor research, development en innovatie. Een van de onderdelen richt zich op veiligheid. Doel is kennis en technologische oplossingen ontwikkelen voor de bestrijding van terrorisme, georganiseerde misdaad, crisisbeheersing, crisismanagement en grensbewaking. De Europese Commissie publiceert elk jaar zogeheten calls waar je aan kunt deelnemen. In 2019 is er 232 miljoen euro beschikbaar. Als je een onderzoeksvoorstel wil indienen, is het noodzakelijk dat je Europese samenwerking met bedrijven, kennisinstellingen en overheden opstart. Het Innovatieteam en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en The Hague Security Delta helpen je hierbij. Het Horizon 2020 programma loopt in 2020 af en zijn de onderhandelingen gestart voor het volgende onderzoeksprogramma. Daarna gaat de naam veranderen naar 'Horizon Europe', maar verder kent het nieuwe programma grote overeenkomsten met het huidige programma. Het veiligheidsonderzoek krijgt een eigen cluster genaamd 'Civil security for society'. Horizon Europe start in 2021.

Samenwerking kennisinstellingen

Denk ook eens aan samenwerken met kennisinstellingen, zoals hogescholen en universiteiten. Studententeams van de Haagse Hogeschool bv. hebben in 2018 meegedacht met oplossingen voor vraagstukken van de Brandweer en de Politie. De TU Delft kent bv. een zgn. Design Synthesis Exercises, waarbij 10 studenten onder begeleiding van professoren in 10 weken oplossingen bedenken en uitwerken voor opgaven van JenV.

Small Business Innovation Research Program (SBIR)

Een SBIR daagt ondernemers uit om nieuwe producten of diensten, bijvoorbeeld voor opgaven van JenV, te ontwikkelen en op de markt te brengen. De SBIR maakt gebruik van de creativiteit van ondernemers om maatschappelijke opgaven op te lossen. De SBIR is een competitie, waarbij de ondernemingen met de beste ideeën een opdracht krijgen voor een haalbaarheidsonderzoek. De ondernemingen met de meest kansrijke haalbaarheidsonderzoeken, krijgen vervolgens opdracht hun product verder te ontwikkelen.

Precommercial Procurement (PCP)

Een PCP daagt ondernemers uit om nieuwe producten of diensten, bijvoorbeeld voor opgave van JenV, te ontwikkelen en op de markt te brengen. Waar de SBIR voornamelijk nationaal wordt ingezet, is PCP een instrument dat vooral op Europees niveau gebruikt wordt. Daarnaast kent PCP in tegenstelling tot de SBIR een testfase.

Technologie Ontwikkelbudget van Defensie (3x per jaar)

JenV en Defensie trekken steeds meer verder samen op. Het Technologie Ontwikkelingsbudget (TObudget) van Defensie is beschikbaar voor het stimuleren van de ontwikkeling van technologieën. Doel is kansrijke kritieke technologieën te ontwikkelen in de zogenoemde Technology Readiness Levels 4 t/m 6. Voorstellen voor technologieontwikkeling komen van de industrie, kennisinstututen, universiteiten of hogescholen, of een combinatie hiervan. Voorstellen voor technologieontwikkeling kunnen het hele jaar worden ingediend. Appreciatie en besluitvorming vindt drie keer per jaar plaats: 1 februari, 1 mei en 1 september. Defensie begeleidt

na besluitvorming de aanbesteding van de technologieontwikkelingsprojecten. Het Innovatieteam kan je in contact brengen met Defensie.

Innovatiepartnerschap

Dit instrument wordt gebruikt voor de aanschaf van producten, werken en diensten die nog niet op de markt beschikbaar zijn, of nog niet op het gewenste niveau presteren. Met de beschrijving van jouw opgave of beschrijving van wat je nodig hebt om jouw opgave aan te pakken, stellen bedrijven innovatieve oplossingen voor. Als het bedrijf klaar is met onderzoeken en ontwikkelen, kan JenV het product, werk of dienst in commerciële volumes inkopen. Natuurlijk onder de voorwaarden die JenV en het bedrijf bij de start van het innovatiepartnerschap zijn overeengekomen.

Aanbestedingstraject

In een aanbesteding maakt JenV bekend dat zij een opdracht wil laten uitvoeren en bedrijven vraagt om een offerte in te dienen om jouw vraagstuk op te lossen. In die offertes staat welke prijs het bedrijf voor de uitvoering van de opdracht vraagt. Op een datum die vooraf bepaald is, sluit de inschrijving en selecteert JenV het bedrijf dat de opdracht krijgt om een product of dienst te ontwikkelen voor jouw opgave.

TNO Kennis- en onderzoeksprogramma VPVM

Kennis en innovatie zijn ook voor JenV essentieel om in deze snel veranderende samenleving onze taken goed uit te kunnen blijven voeren. Sinds 2017 is TNO strategische kennispartner van JenV. Binnen het Vraaggestuurde Programma Veilige Maatschappij (VPVM) worden kennisvragen vanuit het JenV domein samen met TNO vertaald naar toegepast onderzoek. Doel van het VPVM is om

voor het justitie- en veiligheidsdomein relevante nieuwe kennis en technologie te ontwikkelen en deze te vertalen naar innovatieve oplossingen voor de praktijk. Onderzoekslijnen voor 2019 zijn: intelligence, terrorismebestrijding, versterking strafrechtketen, weerbare professional, nationale veiligheid en cyber security & societal resilience. Heb je kennisvragen ten aanzien waarvan je wil verkennen of ze kunnen worden opgenomen in het VPVM? Stuur een e-mail naar het Innovatieteam JenV via innovatie@minjenv.nl

Startups voor – maatschappelijke-JenV opgaven

Het ministerie betreft startups actief bij het aanpakken van maatschappelijke uitdagingen via het Startup in Residence (SiR)-programma. Het SiR programma is een innovatief samenwerkingsverband tussen het ministerie en startupbedrijven. Tijdens dit programma zoeken JenV en startups samen naar innovatieve oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken. In het programma ook wel challenges genoemd. Startups zijn flexibel, werken snel en spelen in op de nieuwste (technologische) ontwikkelingen. Met de gezamenlijke innovatiekracht van startups en de experts van het ministerie vinden we in SiR-programma's nieuwe initiatieven voor de soms ingewikkelde opgaven waar de samenleving en JenV mee te maken hebben en krijgen. De startup-officer JenV faciliteert SiR-programma's binnen het ministerie door deze te co-financieren, te begeleiden en zorg te dragen voor de verbinding tussen de overheid en de startupwereld. Voor meer informatie neem contact op met startups@minjenv.nl.

Hulp en advies nodig? Het Innovatieteam JenV en Inkoopuitvoeringscentrum (IUC) denken graag met je mee. Neem contact op via innovatie@minjenv.nl

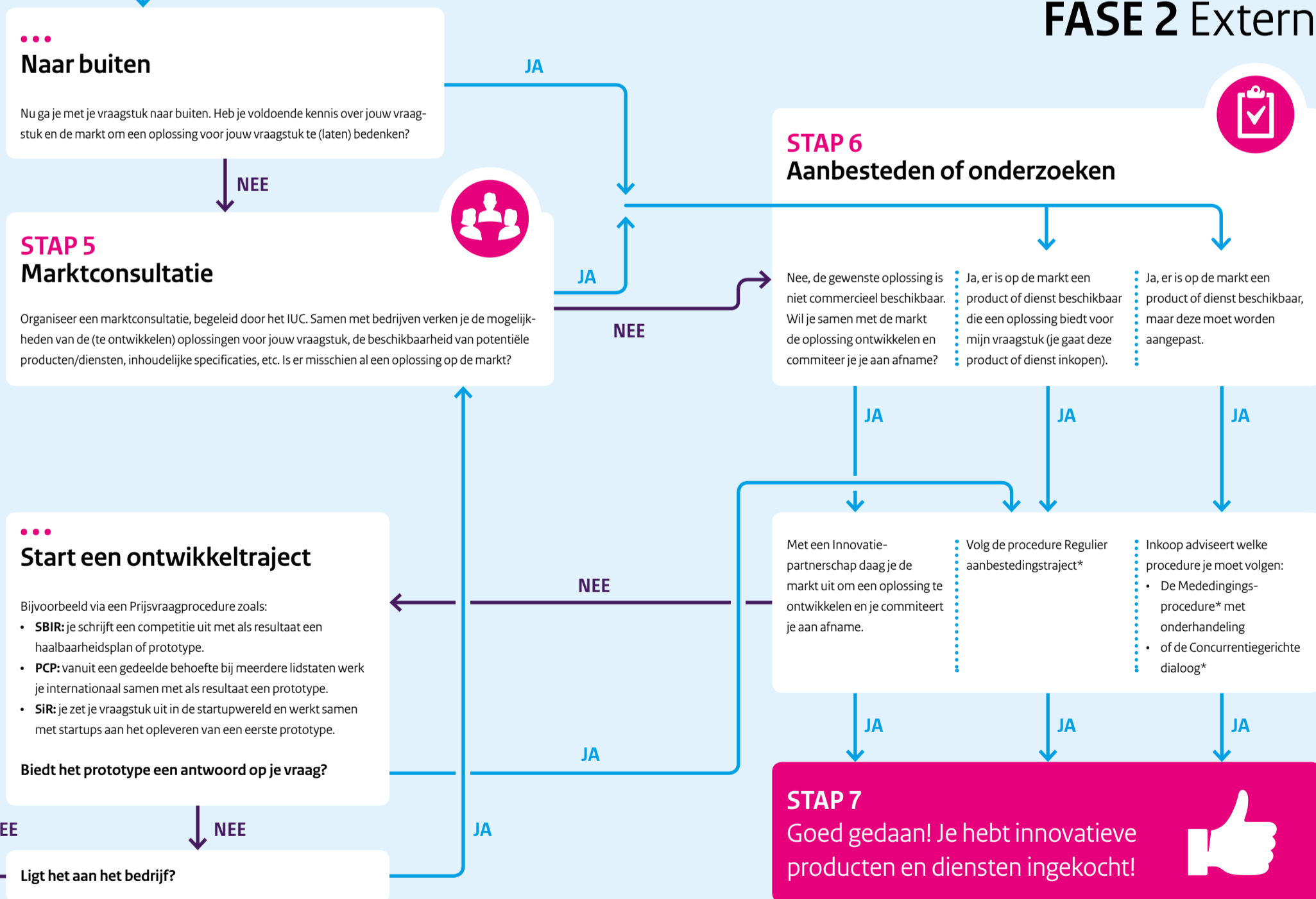

Procesflow Check je aanpak

FASE 1 Intern

FASE 2 Extern

* **Samenvatting van de drempelbedragen voor de Rijksoverheid voor leveringen en diensten t/m 31-12-2019**

- Tot €33.000 euro,-: enkelvoudige onderhandse gunning;
- Van €33.000,- tot €144.000,- (drempelwaarde): meervoudige onderhandse procedure of nationale procedure;
- Vanaf €144.000,-: Europese aanbesteding voor diensten en leveringen.

Let op!

- Betrek tijdens het hele proces het Inkoopuitvoeringscentrum. Zij hebben de meeste kennis en ervaring.
- Controleer in elke fase of je innovatie niet in strijd is met het intellectueel eigendom. Bestaat het al en zit er patent op?

